

FÂNTÂNILE DIN AȘEZAREA MEDIEVALĂ DE LA ȘIBOT (JUD. ALBA)

ANDRA SAMSON*

Keywords: wells, Șibot *Câmpul Pâinii*, medieval rural settlement, pottery, metal objects, XVth century.

Abstract: The Medieval settlement from Șibot *Câmpul Pâinii* was investigated in 2012, as part of a rescue excavation for the A1 Motorway (Orăștie – Sebeș segment). The area is very rich in archaeological sites. The presence of a medieval settlement dating from the 15th century and destroyed during the battle from 13th of October 1479 was confirmed in this area. The paper presents the analysis of a large number of some lesser known archaeological features, namely the 21 wells excavated at the site. The data presented in this paper completes the general image of the site and of the everyday life during the Middle Ages.

Mots-clés : Șibot *Câmpul Pâinii*, village médiéval, alimentation en eau, puits, céramique, instrumentum métallique, XVe siècle.

Résumé : Le site médiéval de Șibot *Câmpul Pâinii* a été l'objet en 2012 d'une campagne de fouilles de sauvetage en liaison avec la construction de l'autoroute 1 Orăștie – Sibiu, tronçon Orăștie – Sebeș. Dans cette zone, riche en vestiges archéologiques, on a identifié un village médiéval du XVe siècle, détruit lors de la bataille du 13 octobre 1479. L'article présente les résultats d'une étude portant sur un nombre important de complexes archéologiques peu connus, consistant en 21 puits appareillés. Les données obtenues complètent l'image générale du site et de la vie quotidienne au Moyen-Âge.

Situl medieval de la Șibot (punct *Cânepiște*) a fost semnalat în cadrul campaniei de diagnostic arheologic desfășurate în toamna anului 2011, în cadrul Proiectului Național de Cercetare *Autostrada*, realizate de o echipă de arheologi de la Muzeul Național de Istorie a României (MNIR), coordonată de dr. Paul Damian. Date preliminare despre microzona în care se află amplasat situl au fost colectate ca parte a evaluării teoretice din aceeași perioadă¹.

¹ Damian *et alii* 2012.

* Muzeul Național de Istorie a României, București, andrasamson@gmail.com.

Cercetările arheologice cu caracter preventiv², efectuate în primăvara și vara anului 2012, au confirmat prezența potențialului arheologic semnalat anterior. Din cei 34713 mp cercetați exhaustiv pe suprafața Autostrăzii 1 Orăștie – Sibiu, tronson Orăștie – Sebeș, au fost identificate și investigate 300 de complexe arheologice³. Suprafața însumează traseul autostrăzii și devierea, prin construirea unui pod, a DN7, ambele lucrări de infrastructură rutieră afectând situl medieval⁴ (Fig. 1).

Așezarea medievală cercetată se află între localitățile Sebeș și Orăștie, în apropiere de actualul sat Șibot (jud. Alba), pe malul stâng al râului Cugir, aproape de vărsarea acestuia în râul Mureș.

Localitatea Șibot este atestată documentar pentru prima dată în 1330, sub denumirea *Kunyrthu*⁵, și mai apoi, între 1332–1338, sub forma *Kunertu*. Impresiile de călătorie ale lui Nicolaus Olahus relatează în anii 1536–1537 că „Lângă orașul Orăștie [...] se află la o milă mai spre nord un sat care se numește al Pâinei [Kenyér]. Alături de el se întinde câmpia cu același nume [...]”⁶.

² Cercetarea arheologică preventivă pe traseul viitoarei autostrăzi A1 Orăștie – Sibiu, Lot 1 Orăștie – Sebeș (km 0 → km 24 + 100) a fost efectuată de Muzeul Național de Istorie a României.

³ Damian *et alii* 2013.

⁴ Cercetările au fost întreprinse de către o echipă de arheologi din cadrul MNIR (P. Damian, A. Samson, I. Ene, M. G. Vasile, M. Streinu, S. E. I. Ene, M. Duca) și MCDR (subcontractant al MNIR: C. Bodo, G. Băeștean).

⁵ Szeredai 1791, p. 34 (*Kunyrthu*); Kemény 1836, p. 79 (*Kunyrthu*); Marienburg 1867, p. 288; Amlacher 1879, p. 174; Zimmermann, Werner 1892, p. 433; Dörner 2003, p. 23–24, nr. 23, Popa 2011, p. 648–649.

⁶ *Călători străini* 1968, p. 492–493.